

ת"פ 41881/03/20 - מדינת ישראל נגד אברהם טויטו

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 41881-03-20 מדינת ישראל נ' טויטו

17.10.2021

לפני כבוד השופטת תמר בר-אשר

המאשימה
מדינת ישראל

נגד

נאשמים
אברהם טויטו

בא-כוח המאשימה: עו"ד מנאל אבו עאמר

בא-כוח הנאשם: עו"ד דותן דניאלי

החלטה

החלטה בבקשת הנאשם להורות על הגשת תסקיר מטעם שירות המבחן קודם שמיעת הטיעונים לעונש.

2. בהתאם להכרעת הדין מיום 7.10.2021, הנאשם הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירת **הצתה**, לפי סעיף 448(א) רישא בחוק העונשין, התשל"ז-1977 ובעבירת **שיבוש מהלכי משפט**, לפי סעיף 244 בחוק זה. במועד מתן הכרעת הדין נקבע כי הטיעונים לעונש יישמעו ביום 31.10.2021.

ביום 13.10.2021 הוגשה בקשת ההגנה הנדונה, להורות על הזמנת תסקיר מטעם שירות המבחן קודם שמיעת הטיעונים לעונש. הבקשה נומקה בכך ש"לנאשם נסיבות אישיות מורכבות מבחינות רבות" וכי התסקיר דרוש כדי שלפני בית המשפט תעמוד תמונה מלאה.

בתגובתה מהיום (17.10.2021) ביקשה המאשימה לדחות את הבקשה. זאת מאחר שהנאשם בגיר וכי אין בעניינו חובת הגשת תסקיר, וכן מאחר שבכל מקרה הוא רשאי להביא את ראיותיו בעניין העונש. עוד נטען, כי אין הצדקה להזמנת תסקיר מאחר שהנאשם הורשע לאחר שמיעת ראיות וכי אף במעמד מתן הכרעת הדין הוא לא הכיר באחריותו למעשיו. כמו כן, שירות המבחן עמוס מאד וכי אינו עומד בעומס התסקירים שהוא נדרש להכין, ולפיכך אין להוסיף עליו מעמסה נוספת.

לאחר בחינת טענות הצדדים, לא מצאתי לנכון להיעתר לבקשה. זאת בתמצית מהטעמים שלהלן.

3. אין מחלוקת בדבר יתרונותיו של תסקיר מטעם שירות המבחן המוגש לעיונו של בית המשפט קודם שמיעת הטענות לעונש ואף תכליתו ידועה. כידוע וכפי שנקבע בעניינו של קטיין, אשר לגביו ישנה חובת הגשת תסקיר מטעם שירות המבחן, "תסקיר המבחן נועד לשמש כלי בידי בית המשפט לרדת לעומקם של נסיבותיו האישיות של הנאשם ולחקר הגורמים האפשריים להתדרדרותו לפלילים, כמו גם לבחינה מעמיקה ומקצועית של סיכויי שיקומו" (ע"פ 3472/11 פלוני נ' מדינת ישראל (3.9.2012), כבוד השופט צ' זילברטל, פסקה 14).

עם זאת, אף זאת כידוע וכפי שנקבע לא אחת, בית המשפט אינו מחויב להורות על הגשת תסקיר קודם גזירת העונש, אלא אם כן מדובר במקרה המנוי באכרזת דרכי ענישה (תסקיר של קצין מבחן), התשכ"ד-1964. בכלל זה לגבי נאשם אשר במועד העבירה טרם מלאו לו 21 שנה. בכל מקרה אחר, כפי שנקבע פעמים רבות, לא חלה חובה להגשת תסקיר וכי שאלת ההצדקה להגשתו נתונה לשיקול דעת בית המשפט (ראו למשל, ע"פ 5626/14 **לנקין נ' מדינת ישראל** (2.8.2015), כבוד השופט ס' ג'ובראן, פסקה 12 (להלן - **עניין לנקין**); רע"פ 8884/13 **פלוני נ' מדינת ישראל** (11.6.2014), כבוד השופט א' שהם, פסקה 13 (להלן - **עניין פלוני**); רע"פ 4968/14 **פייבושנקו נ' מדינת ישראל** (17.7.2014), כבוד השופט ח' מלצר, פסקה 10(ב) (להלן - **עניין פייבושנקו**); ע"פ 508/12 **חלואני נ' מדינת ישראל** (29.7.2013), כבוד השופט ס' ג'ובראן, פסקה 10) (להלן - **עניין חלואני**)).

לא רק שבית המשפט אינו מחויב להזמין תסקיר משירות המבחן קודם לגזירת עונשו של נאשם שגילו עולה על 21, אלא שבעת בחינת השאלה אם יוזמן תסקיר, רשאי בית המשפט לשקול בין השאר, אם ישנו אפיק שיקומי ברור שהציע הנאשם, מועד הגשת הבקשה להגשת תסקיר, התמשכות ההליך, התכשורת הנאשם לעבירה וכן העובדה שבא-כוחו יוכל להציג בעצמו את נסיבותיו האישיות של הנאשם (**עניין לנקין**, שם).

בחינת הפסיקה העוסקת בשיקולים שעל בית המשפט לשקול בטרם יזמין תסקיר מטעם שירות המבחן בעניין נאשם אשר אין לגביו חובה מצד הדין להזמין תסקיר מעלה כי כפירת נאשם באישומים, אי הכרתו באחריותו לעבירות שעבר והעובדה שאין כל מניעה לכך שבא-כוחו יציג את נסיבותיו האישיות, הם השיקולים המרכזיים המצדיקים הימנעות מהזמנת תסקיר (ראו למשל: **עניין פלוני**, שם; **עניין פייבושנקו**, שם; **עניין חלואני**, שם; **עניין לנקין**, שם. כן ראו את הפסיקה הנזכרת בפסק-דין אלו).

4. שיקול נוסף שעולה לא אחת בפסיקה עניינו בכך שאם לא נמצאה הצדקה להזמנת תסקיר משירות המבחן, כי אז יכול בית המשפט לשקול גם את משאביו המוגבלים של שירות המבחן (ראו למשל, **עניין פייבושנקו**, שם).

כך בדרך כלל וכך על אחת כמה וכמה בימים אלו, שבהם שירות המבחן נתון בעומס חריג וקיצוני המקשה עליו לעמוד בהגשת תסקירים שחובה להגישם תוך פרק זמן סביר. כידוע, ביום 27.5.2021 פנתה קצינת מבחן ראשית ומנהלת שירות המבחן למבוגרים, הגב' אסתי שדה אל מנהל בתי המשפט בפניה שהועברה אל כלל השופטים, המפרטת את העומס העצום ששירות המבחן נתון בו ואת הסיבות לעיכובים הרבים בעטיו של עומס זה. במכתב מפורט זה מובאים בין השאר, נתונים בדבר מספר התסקירים שנדרש שירות המבחן להגיש בכל שנה, מספר תקני קציני המבחן וכן העובדה שחלק ניכר מהמשרות אינן מאוישות מהטעמים שפורטו במכתב. כאמור במכתב, קצינת המבחן הראשית וכלל עובדי שירות המבחן מודעים לפגיעה הנגרמת לנאשמים ולחשודים בעטיים של אותם קשיים המפורטים במכתב והם מודעים אף לעומס המוטל בשל כך על בתי המשפט, אך נכון להיום, שירות המבחן מתקשה מאד לעמוד בעומס העצום המוטל עליו. בנסיבות אלו ולמרות המאמץ הרב שנעשה מצד שירות המבחן לשם עמידה במשימות הרבות המוטלות עליו, במהלך החודשים האחרונים ובעתיד הקרוב, מבקש שירות המבחן אורכות רבות וממושכות לשם הגשת תסקירים.

5. מאחר שהנאשם אינו עצור וכפי שעולה מבקשות שמגיש שירות המבחן מדי יום ביומו בהליכים רבים, נראה כי משך הזמן שיידרש לשירות המבחן להגשת תסקיר עשוי לעלות על כחצי שנה במקרה הטוב. לפיכך, מהטעמים שצוינו

בתגובת המאשימה ולעיל ובכלל זה, היעדר חובת הגשת תסקיר בעניינו של הנאשם, כפירתו בכתב האישום ואי הכרתו באחריותו לעבירות שעבר, אין מקום לדחיית הטענות לעונש במספר חודשים עד אשר יוגש התסקיר. כל זאת במיוחד בהינתן העובדה שחזקה על בא-כוח הנאשם שיידע להציג במסגרת הטענות לעונש את מלוא המידע הדרוש בעניין הנאשם ובעניין נסיבותיו האישיות ואף יוכל להגיש כל מסמך בעניינו.

לפיכך הבקשה נדחית.

ניתנה היום, י"א במרחשוון התשפ"ב, 17 באוקטובר 2021, בהיעדר הצדדים.

תמר בר-אשר,
שופטת